

Anna Siciak, *Styfi Józef Wincenty (1854–1929)* [w:] *Polski słownik biograficzny*, Warszawa–Kraków 2008, t. 45/2, s. 194–195, tam również bibliografia

Styfi Józef Wincenty (1854—1929), drukarz, wydawca, przedsiębiorca w Przemyśle

Ur. 4 VII w Warszawie, był synem Hipolita, grawera, i Joanny z Kaczyńskich. Miał braci Arkadiusza i Jana, którzy byli rytownikami.

W lipcu 1868 rozpoczął Styfi praktykę drukarską w Warszawie. Ok. r. 1872 został wyzwolony na maszynistą drukarskiego i podjął prace, w warszawskiej drukarni Samuela Orgelbranda. Wkrótce potem, by uniknąć poboru do armii rosyjskiej, uszedł do Poznania. Następnie wyjechał do Krakowa. W latach 1876—8 mieszkał we Lwowie, gdzie pracował jako maszynista w drukarni Wojciecha Manieckiego. W lipcu 1876 został tam przyjęty do Stow. Wzajemnej Pomocy Drukarzy, a w lipcu 1878 do Stow. Drukarzy «Ognisko». W latach 1878–1884 pracował w drukarni Józefa Styry w Tarnowie.

Od r. 1884 mieszkał Styfi w Przemyśle, gdzie zatrudnił się w drukarni Stanisława Ferdynanda Piątkiewicza. Uczestniczył w życiu społecznym miasta: założył w r. 1885 pierwsze w Przemyśle biuro pośrednictwa pracy. T.r. został członkiem Stow. Rękodzielników «Gwiazda»; działał w nim jako aktor amator i przewodniczący kółka teatralnego, a następnie wieloletni prezes. Od r. 1888 należał do Tow. Gimnastycznego «Sokół». W r. 1890 otworzył biuro ogłoszeń, a w grudniu 1892 drukarnię przy ul. Franciszkańskiej 14 (od r. 1895 przy ul. Franciszkańskiej 2, od ok. r. 1907 przy Rynku 18). Początkowo wykonywał głównie druki akcydensowe, m.in. afisze,

ale po zakupie większej maszyny drukarskiej rozpoczął druk broszur i książek. W r. 1893 w drukarni ukazało się jedenaście tytułów. Za staranne druki zdobył Styfi w r. 1894 srebrny medal na Powszechnej Wystawie Krajowej we Lwowie. W drukami Styfiego ukazywały się przemyskie periodyki „Gazeta Młynarska” (1894—7), „Kurier Przemyski” (1894—6), „Echo Przemyskie” (1896—1903) i „Gospodarz” (1904), a także statuty i sprawozdania Tow. Gimnastycznego «Sokół», Kasy Oszczędności, Stow. Rękodzielników «Gwiazda» i innych stowarzyszeń, oraz kalendarze liturgiczne i schematyzmy rzymskokatolickiej diec. przemyskiej. Wśród druków zwartych były m.in. dzieła przemyskich biskupów, prawników i nauczycieli gimnazjalnych. Drukował też swym nakładem m.in. „Zbiorek wierszy polskich” we własnym wyborze (1894). „Kalendarz Przemyski” (1899, 1900) oraz modlitewnik „Gorzkie żale” (1900, wyd. 2, 1903).

W r. 1895 założył Styfi przedsiębiorstwo autobusów konnych, które wkrótce zlikwidował. W grudniu 1896 wszedł do zarządu przemyskiego Kasyna Mieszczańskiego, a 28 VII 1898 został członkiem Zarządu Powiatowej Kasy Chorych. Dn. 7 IX t.r. zarejestrował w Sądzie Obwodowym w Przemyślu swą firmę p.n. Józef Styfi drukarnia, litografia oraz biuro spedycyjne i ogłoszeń w Przemyślu. Oprócz usług drukarskich firma zajmowała się sprzedażą gruntów i nieruchomości, wynajmem lokali, przewozem mebli. W r. 1899 założył tamże dwutygodnik „Przegląd Drukarski”: był jego wydawcą i redaktorem odpowiedzialnym, a także drukował go w swym zakładzie. Na łamach tego pisma (R. I: 1899) wystąpił z inicjatywą zorganizowania zjazdu właścicieli dru-

karń i podobnych zakładów. W lutym 1900 został zaprzysiężony jako rzeczoznawca w sprawach drukarskich. Od r. 1903 stosował w swej drukarni oświetlenie elektryczne oraz wykonywanie plakatów sposobem linorytowym. W kwietniu t.r. został prezesem przemyskiego Tow. «Rodzina»; był też członkiem zwyczaj. przemyskiego Tow. Przyjaciół Nauk. W r. 1904 należał do komitetu organizacyjnego Wystawy Przemysłu Krajowego w Przemyśle; jego drukarnia została wtedy wyróżniona trzema srebrnymi medalami. W r. 1905 wydawał „Dziennik Przemyski”, którego był też redaktorem odpowiedzialnym. W r. 1907 był współzałożycielem „Gazety Przemyskiej”, organu Polskiego Tow. Demokratycznego i do r. 1908 (z krótką przerwą) był również jej redaktorem odpowiedzialnym (ukazywała się do r. 1913). W r. 1907 został mianowany zastępcą członka Komisji podatkowej dla m. Przemyśla na latach 1908—11, a w r. 1909 sędzią przysięgłym Sądu Obwodowego. Od sierpnia t.r. był zastępcą radnego przemyskiej Rady Miejskiej. W grudniu 1910 wszedł do zarządu spółki mającej zbudować w Przemyśle linię tramwajową.

W czasie pierwszej wojny światowej Styfi był delegatem przemyskiej Delegatury Dep. Wojskowego Naczelnego Komitetu Narodowego. Brał udział w ekwipowaniu przemyskiej drużyny strzeleckiej, która weszła w skład Legionów i ufundował jej sztandar. W listopadzie 1918 został wybrany do pięcioosobowego Komitetu Wykonawczego Rady Narodowej w Przemyśle. Po opanowaniu części miasta przez wojska Zachodnioukraińskiej Republiki Ludowej, jeździł w r. 1918 z ramienia Rady do Warszawy, prosząc o interwencję wojskową Tymczasowego Naczelnika

Państwa Józefa Piłsudskiego. Wraz z Hermanem Liebermanem działał w sprawie uwolnienia w Przemyślu Żydów oskarżonych o sprzyjanie Ukraińcom. W czasie wojny polsko-sowieckiej 1920 r. powołał w Przemyślu Legię Ochotniczą.

W okresie międzywojennym utrzymał Styfi czołowe miejsce wśród drukarzy przemyskich. Realizował nadal zlecenia w językach polskim, łacińskim, niemieckim i ukraińskim, głównie z Przemyśla, ale również z Chyrowa (pow. staromiejski) i Żegiestowa (pow. nowosądecki). W latach 1927—9 drukował tygodnik „Ziemia Przemyska” i wchodził w skład jego redakcji. Własnym nakładem wydał dramat Andrzeja Galicy „Twierdzą nam będzie każdy próg” (1929). Pod koniec lat dwudziestych powierzył kierownictwo drukarni synowi Juliuszowi. Styfi zmarł 29 IX 1929 w Przemyślu, został pochowany w grobowcu rodzinnym na Cmentarzu Głównym.

W małżeństwie zawartym 30 VII 1881 w Tarnowie z Felicją Bronisławą Romańską (1863—1942) miał Styfi syna Juliusza (1889—1964), aktora amatora, reżysera i prezesa Tow. Dramatycznego im. A. Fredry «Fredreum» w Przemyślu; drukarnię ojca prowadził on do swego wyjazdu z Przemyśla w r. 1936.